

[Bertel Dahlgaard.]

ferer over, hvor meget det ville have betydet for dansk produktion, om denne erkendelse af fælles interesser og bestræbelse for samvirken var begyndt at slå igennem for en menneskealder siden. Men det nytter jo ikke at begræde dette, og jeg skal derfor slutte med endnu en gang at udtale min glæde over, at vi nu har talt os til rette om denne lov.

Hans Rasmussen: Det nu foreliggende forslag til lov om fremme af udbyttedeling og oprettelse af sociale fonds kan vel i høj grad betegnes som værende præget af en kompromispolitik. Under første behandling af det fremsatte forslag til lov om udbyttedeling lagde jeg på mit partis vegne ikke skjul på, at vi hellere havde set, at forslaget havde fået en fastere form, således at medarbejderne rundt om i virksomhederne også kunne se resultatet i deres lønningsposer, når der var tale om udbyttedeling, og at de, når der var tale om social nød, gennem sociale fonds virkelig kunne få gavn af en lovgivning som den, man var i færd med at gennemføre.

Nu hviler det forslag, der foreligger, helt på frivillighedsprincippet og er dermed på linje med den tankegang, som det radikale venstre har givet udtryk for, og som jeg forstår er fulgt op af de borgerlige partier. I første omgang kunne vi altså ikke komme længere end til nedsættelse af et nævn, der kan vejlede virksomhederne og virke opmuntrende med hensyn til oprettelse af udbyttedelingsordninger og sociale fonds. Selv om vi således ikke har fået den håndgribelige lovgivning, som mit parti kunne have ønsket, er det dog lykkedes at få de sociale fonds i virksomhederne ligestillet med udbyttedelingsordninger, og det er mit indtryk, at den vej, som vore forskellige virksomheder vil betrede, mere vil gå i retning af sociale fonds, som vi nu allerede har set i udvikling, end i retning af yderligere oprettelse af udbyttedelingsordninger.

Lovforslaget er særegent i forhold til andre lovforslag, idet det har fået en formålsindledning; der peges her på, at formålet med loven er at fremme samarbejdet og den fælles økonomiske interesse, og heri må jeg lægge, at ved at pleje fælles interesser

på dette område må virksomhedernes ledelser selvfølgelig også tilgodese deres medarbejderes indtjeningsmuligheder. Det vil nu blive ganske interessant at se, hvorvidt denne lovgivning vil give et yderligere skub i den udvikling, der har fundet sted, og som vi ofte fra arbejderside har fundet gik noget trægt.

Jeg lægger en del vægt på ændringsforslagets § 2, punkt 3, der henviser til, at virksomhedernes samarbejdsudvalg eller anden repræsentation for funktionærer eller arbejdere i virksomheden også kan tage et initiativ i henhold til punkt 2. I punkt 2 er det udtalt, at der skal søges indført udbyttedeling og oprettet sociale fonds, og man skal søge — det er navnlig det, jeg lægger vægt på — tilstedeværende udbyttedelingsordninger og sociale fonds forbedret og videre udviklet; det er altså dette, samarbejdsudvalgene, funktionærerne og arbejderne i virksomhederne selv kan tage initiativ til.

Loven åbner her muligheder for en vekselvirkning og et samarbejde mellem eksisterende samarbejdsudvalg og nævnet, og det er mit og mit partis ønske, at man på dette område virkelig bliver i stand til at skabe resultater.

Den skattefrihed, der var stillet i udsigt i lovforslagets §§ 3 og 6, er udtaget, idet finansministeren har givet tilsagn om i forbindelse med forslag til ligningslov for skatteåret 1958-59 at ville stille forslag om lempelser af indkomstbeskatningen af udbytteandele, der indgår i virksomhedernes finansiering. Det er måske ikke dette, vi vil lægge hovedvægten på, men alligevel finder vi, at kunne vi komme frem ad denne vej, var det dog værd at prøve; vi har lagt mærke til, hvorledes man i det amerikanske samfund også fra lønarbejdernes side efterhånden er blevet stærkt interesseret i produktionen og selv har bundet visse midler heri. I øvrigt finder finansministeren, at regler om skattelettelse snarere hører hjemme i skattelovgivningen, hvilket udvalget har bøjet sig for.

Selv om lovforslaget således i sin form og sit indhold langt fra tilfredsstillende ønsker, socialdemokratiet nærere i så henseende, er det dog vort indtryk, at vi nu skal forsøge at gøre forslaget til lov, og vi må så se,